

KORUNMASI GEREKLİ TAŞINIR KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ TASNİFİ, TESCİLİ VE MÜZELERE ALINMALARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıklarının tasnif, tescil, müzelere alınması ve değer takdirini yapacak komisyonların çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 25 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Arkeolojik Eser: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 23 üncü maddesi kapsamında; jeolojik, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait, jeoloji, antropoloji, prehistorya, arkeoloji ve sanat tarihi açılarından belge değeri taşıyan ve ait oldukları dönemin sosyal, kültürel, teknik ve ilmi özellikleri ile seviyesini yansıtan genellikle kazı ve benzeri çalışmalarla bulunan kültür varlıkları,
- Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- Etütlik Eser: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren, ancak Eser Envanter Defterine kayıt edilecek nitelikte olmayıp bilimsel amaçla kullanılabilir korunması gerekli eserleri,
- Genel Müdürlük: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünü,
- Güzel Sanat Eserleri: Bedii vasfı haiz olan; yağlı ve sulu boya tablolar, resimler, desenler, pasteller, gravürler, güzel yazılar ve tezhipler, kazıma, oyma kakma eserler, heykeller, kabartmalar, mimarlık eserleri, elişleri ve küçük sanat eserleri ve fotoğraf eserlerini,
- İhtisas Elemanı: Üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olmuş arkeolog, sanat tarihçisi, tarihçi, etnolog, sümerolog, hititolog, antropolog, klasik ve şark dilleri filologları ile güzel sanatlar fakültelelerinin müzecilik hizmetine yönelik ilgili bölüm mezunlarını,
- Müze: Resim ve Heykel müzeleri hariç, Bakanlığa bağlı müzeleri,
- Tasnif: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen taşınır kültür ve tabiat varlıklarından; korunması gerekli olanlarla olmayanların, müzelere alınacaklarla alınmayacakların ayrımını,
- Taşınır Tabiat Varlığı: Jeolojik devirlerden zamanımıza intikal eden, özellikleri ve eskilik ölçüleri bakımından korunması gerekli insan yapısı olmayan taşınır varlıkları,
- Tescil: Korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıklarından, müzelere alınanların müze envanter defterine kaydı ile müzelere alınmayanların belge ve envanter listelerinin birer nüshasının müze dosyalarında muhafaza edilmesini,
- Tescile Tabi Etnografik Eser: Günümüzden yüz yıl öncesine kadar olanlar hariç, halkın hayat tarzını, dönemin sosyal, teknik ve ilmi özellikleri ile kültürünü temsil eden araç ve gereçler dâhil bilim, kültür, din ve mihaniki sanatlarla ilgili, belge değeri bakımından korunması gerekli insan yapısı taşınır varlıkları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Emanete alma

MADDE 4 – (1) Müze müdürlüğüne getirilen taşınır kültür ve tabiat varlıkları, müze idaresince emanete alınır ve söz konusu varlıkları getirenlere, müze idaresince taşınır geçici alındısı verilir.

Değerlendirme komisyonu ve kıymet takdir komisyonu

MADDE 5 – (1) Taşınır geçici alındısı karşılığı müzeye teslim edilen varlıkların, korunması gerekli kültür ve tabiat varlığı olup olmadığını ve müzeye alınacaklarla alınmayacakları tespit etmek için ilgili müze müdürlüğünce değerlendirme komisyonu kurulur. Değerlendirme komisyonu teşkil için yeterli elemanı bulunmayan müzeler Bakanlıktan ihtisas elemanı talep eder.

(2) Değerlendirme komisyonunca müzelere alınmasına karar verilen taşınır kültür ve tabiat varlıkları için ihtisas elemanlarından oluşan kıymet takdir komisyonu, Genel Müdürlük veya Genel Müdürlüğün uygun gördüğü müzeler tarafından kurulur.

(3) Değerlendirme ve kıymet takdir komisyonları üç kişiden az olmamak üzere ihtisas elemanlarından oluşturulur. Komisyonunda müze müdürü veya müdür yardımcısının bulunmaması durumunda üyeler arasından bir kişi başkan olarak belirlenir.

Komisyon kararları

MADDE 6 – (1) Değerlendirme komisyonu kararlarını salt çoğunlukla alır, eşitlik halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Komisyon otuz gün içerisinde karar verir.

(2) **(Değişik:RG-19/1/2012-28178)** Kıymet takdir komisyonu, üyeler tarafından taşınır kültür ve tabiat varlığı için belirlenecek değerlerin ortalamasını esas kıymeti olarak belirler. Komisyon otuz gün içerisinde karar verir ve alınan kararlar ilgisine tebliğ edilir.

Yetkili komisyon

MADDE 7 – (1) Değerlendirme ve kıymet takdir komisyonları, kültür ve tabiat varlıklarının tasnifi veya değerlerinin takdirinde kendilerini yeterli görmez ise bu durumu Bakanlığa bildirir. Bakanlık ihtisas alanlarını göz önünde bulundurarak üç kişiden az olmamak üzere yeni komisyonu oluşturur.

Komisyon kararlarına itiraz

MADDE 8 – (Değişik:RG-19/1/2012-28178)

(1) Değerlendirme komisyonu kararına; bu karara katılmayan üye ya da kıymet takdir komisyonu üyeleri tarafından itirazda bulunulması halinde, Bakanlıkça otuz gün içinde değerlendirme üst komisyonu oluşturulur.

(2) Değerlendirme veya kıymet takdir komisyonu kararına kültür varlığını getiren tarafından ilgili müze müdürlüğüne itirazda bulunulması halinde, her türlü masrafi itiraz edene ait olmak üzere, Bakanlıkça otuz gün içinde üst komisyon oluşturulur. Bakanlık, itiraz edilmese dahi gerektiğinde değerlendirme veya kıymet takdir üst komisyonu oluşturur. Üst komisyon kararları kesindir.

(3) Değerlendirme ve kıymet takdir komisyonunun kararlarına karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde itirazda bulunulmaz ise karar kesinleşir.

Tasnif ve tescil dışı bırakılan kültür ve tabiat varlıkları

MADDE 9 – (1) Değerlendirme Komisyonu tarafından, korunması gerekli görülmemeyerek tescil dışı bırakılan kültür ve tabiat varlıkları, sahiplerine bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Tescil Dışı Taşınır Kültür ve Tabiat Varlığı Belgesi ile iade edilir. Ancak yanıtıcı nitelikleri sebebiyle piyasada dolaşımı uygun görülmeyen tescil dışı bırakılan kültür varlıkları müzede alkonulur. Müzeyi yanıltmak amacıyla sahte kültür varlığı getirdiği tespit edilenler hakkında suç duyurusunda bulunulur.

(2) Mahkemeler tarafından iade edilmesine karar verilen sahte kültür varlıkları için müze müdürlüklerinin bilgilendirilmesi amacıyla masrafları

getiren tarafından karşılanması kaydıyla varlığın bilgi ve görüntülerini içeren yeteri kadar malzeme temin edildikten sonra tescil dışı bırakılan varlık sahibine iade edilebilir.

Tasnif ve tescile tabi olup müzelere alınmasına gerek görülmeyen kültür ve tabiat varlıkları ile etütlük nitelikli kültür ve tabiat varlıkları

MADDE 10 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-19/1/2012-28178)

(1) Korunması gerekli etnografik nitelikli kültür varlıklarından müzelere alınması gerekli görülmeyenler ile bu nitelikte olup da sahiplerince müzelere satılmak istenmeyen taşınır kültür varlıkları için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2’de yer alan Tescile Tabi Taşınır Kültür ve Tabiat Varlığı Belgesi düzenlenerek iade edilir.

(2) Etütlük nitelikteki kültür ve tabiat varlıklarından müzede bulunması yararlı görülenler eskilik ve sanat değerine bakılmaksızın etütlük eser defterine kayıt edilmek üzere müzelerde muhafaza altına alınır.

(3) Ek-2’de yer alan Tescile Tabi Taşınır Kültür ve Tabiat Varlığı Belgesi alanlar ilgili müze müdürlüğüne en az üç yılda bir varlığın kendisinde bulunduğu dair bildirimde bulunur, gerektiğinde müze bu süre dolmadan da denetim yapabilir veya bildirimde bulunulmasını isteyebilir. Belgede belirtilen kültür ve tabiat varlığını kaybedenlere ve zarar verenlere değeri ödetilir.

(4) Müzeye getirilen ve bir yıl içinde sahiplerince geri alınmayan varlıklar müzelerde korunabilir, durumlarına uygun olarak kayıt altına alınabilir veya usulüne uygun olarak Devletçe satılabilir.

(5) **(Değişik:RG-15/8/2013-28736)** Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 4 üncü maddesine göre Bakanlığa bildirilen korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıkları ile aynı Kanununun 26 ncı maddesi kapsamında faaliyette bulunan taşınır kültür ve tabiat varlığı koleksiyoncuları veya özel müzeler tarafından ilgili müzelere getirilen taşınır kültür ve tabiat varlıklarından değerlendirme komisyonu tarafından müzeye alınmasına gerek duyulmayanlar, envanter bilgileri çıkartılarak müze emanetinde alınırlar. Talepte bulunulması halinde bu şekilde belgelendirilen taşınır kültür ve tabiat varlıklarının Bakanlık denetimindeki özel müze veya koleksiyoncuların envanterlerine kaydedilmelerine izin verilir. Bir yıl içerisinde özel müzelere veya koleksiyonculara devri gerçekleştirilmeyen bu tür taşınır kültür ve tabiat varlıkları durumlarına uygun olarak müzelerde kayıt altına alınır.

Müzelere alınma

MADDE 11 – (1) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 4 ve 26 ncı maddeleri gereğince değerlendirilmek üzere müzelere getirilen taşınır kültür ve tabiat varlıklarından değerlendirme komisyonunca müzeye kazandırılmaları gerekli görülenler, müzelere alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 12– (1) 13/8/1984 tarihli ve 18488 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tasnifi, Tescili ve Müzelere Alınmaları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete ’nin		
	Tarihi	Sayısı
	20/4/2009	27206
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete lerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	19/1/2012	28178
2.	15/8/2013	28736
3.	4/10/2016	29847

[Yönetmeliğin eklerini görmek için tıklayınız](#)